

ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΝ ΡΥΘΜΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΡΑΤΖΙΑ
Αντιπροέδρου Επιτροπής
Κεφαλαιαγοράς Κύπρου

Ο τομέας των Συλλογικών Επενδύσεων συνεχίζει να αναπτύσσεται με σταθερό ρυθμό, παρά το δύσκολο επενδυτικό περιβάλλον των τελευταίων τεσσάρων ετών, κυρίως σε διεθνές επίπεδο. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία το δεύτερο τρίμηνο του 2023 κάτω από την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) βρίσκονταν συνολικά 334 Εταιρείες Διαχείρισης και Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε σύγκριση με 330 την αντίστοιχη περίοδο του 2022, καταγράφοντας άνοδο 1,2%. Τα υπό διαχείριση κεφάλαια

ξεπέρασαν τα €10,7 δισ., εκ των οποίων τα €2,8 δισ. ήταν επενδυμένα στην Κύπρο.

ΝΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ο εποπτικός ρόλος της ΕΚΚ έχει διευρυνθεί περαιτέρω, καθώς δύο νέες ομάδες εποπτευόμενων οντοτήτων υπάγονται κάτω από την εποπτική της αρμοδιότητα. Πρόκειται για τους Παρόχους Υπηρεσιών Συμμετοχικής Χρηματοδότησης (ΠΥΣΧ), οι οποίοι μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους από τη Δημοκρατία, πανευρωπαϊκά στη βάση του ευρωπαϊκού Κανονισμού 2020/1503. Η Δήλωση Πολιτικής και η σχετική Οδηγία είναι δημοσιευμένα στην ιστοσελίδα της ΕΚΚ και οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους μπορούν να υποβάλουν σχετική αίτηση. Η άλλη ομάδα είναι οι Πάροχοι Πανευρωπαϊκών Συνταξιοδο-

ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ
Η ΕΚΚ ΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙ
ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΑ,
ΠΡΟΛΑΒΑΙΝΟΝΤΑΣ
ΤΟΥΣ ΤΥΧΟΝ
ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ, ΩΣΤΕ
ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ
ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΚΑΙ ΥΓΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

τικών Προϊόντων (PEPP) που απορρέουν από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2019/1238. Ειδικότερα, η ΕΚΚ είναι η αρμόδια εποπτική Αρχή για τις Επιχειρήσεις Επενδύσεων, Επενδυτικές Εταιρείες ή Εταιρείες Διαχείρισης και Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων. Το εν λόγω συνταξιοδοτικό προϊόν αποτελεί ένα εθελοντικό συνταξιοδοτικό προϊόν που συμπληρώνει (δεν αντικαθιστά) τα υπάρχοντα δημόσια και επαγγελματικά προϊόντα, καθώς και τα εθνικά, ιδιωτικά συνταξιοδοτικά προϊόντα.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Ένα από τα κύρια θέματα που βρίσκεται αντιμέτωπος ο τομέας των Επενδυτικών Υπηρεσιών, είναι η επιβολή περιοριστικών μέτρων από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Η ΕΚΚ από την πρώτη στιγμή παρέχει συνεχή καθοδήγηση και υποστήριξη σε όλες τις εποπτευόμενες οντότητες μέσω ειδικής ενότητας στην ιστοσελίδα της. Μεταξύ άλλων σε αυτήν περιλαμβάνονται πληροφορίες για θέματα κυρώσεων/περιοριστικών μέτρων, όπως ενοποιημένος κατάλογος κυρώσεων, ενοποιημένες ερωτο-απαντήσεις για την εφαρμογή των κυρώσεων και κατευθυντήριες γραμμές με βέλτιστες πρακτικές. Επιπρόσθετα, αποστέλλονται ειδοποιήσεις για νέα πακέτα κυρώσεων ή προσώπων που προστίθενται στη λίστα των κυρώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και του ΟΗΕ, καθώς και ανακοινώσεις άλλων αρμόδιων Αρχών στην Κύπρο για το θέμα. Επίσης, η ΕΚΚ ετοιμάζει και δημοσιοποιεί σε τακτική βάση εγκυκλίους για θέματα κυρώ-

σεων/περιοριστικών μέτρων, μέσω των οποίων παρέχεται καθοδήγηση όταν προκύπτουν σημαντικές αλλαγές, όπως για νέα πακέτα περιοριστικών μέτρων. Περαιτέρω, η ΕΚΚ δημοσίευσε και έναν πρακτικό οδηγό για την εφαρμογή των κυρώσεων και των περιοριστικών μέτρων.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Ως ΕΚΚ παρακολουθούμε στενά τις εποπτευόμενες οντότητες για να διασφαλίζεται η συνεχής συμμόρφωσή τους. Για τον σκοπό αυτό, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, η ΕΚΚ συλλέγει στοιχεία και πληροφορίες από όλες τις εποπτευόμενες οντότητες για σκοπούς αναφοράς και αξιολόγησης των μέτρων που λαμβάνονται για επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα του Συμβουλίου της

Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας. Περαιτέρω εξετάζεται η συμμόρφωσή τους με συγκεκριμένες απαγορεύσεις που υιοθετούνται από τα νέα περιοριστικά μέτρα και επηρεάζουν τον τομέα των δραστηριοτήτων τους. Μέσω της διαδικασίας αυτής, η ΕΚΚ προβαίνει στην αξιολόγηση των στοιχείων και των πληροφοριών που αποστέλλονται από τις εποπτευόμενες οντότητες και προχωρά στη λήψη εποπτικών ενεργειών, ανάλογα με την κάθε περίπτωση.

Επίσης, αξιοποιεί και εξειδικευμένο εργαλείο βάσης δεδομένων φυσικών και νομικών προσώπων για τη διενέργεια των εποπτικών της ελέγχων σε σχέση με τις κυρώσεις. Αυτή την περίοδο, είναι σε εξέλιξη αριθμός θεματικών ελέγχων και ερευνών, οι οποίοι βρίσκονται σε διάφορα στάδια, με σκοπό τον έλεγχο συμμόρφωσης των εποπτευόμενων οντοτήτων. Ήδη, περιουσιακά στοιχεία ύψους €1,2 δισ. έχουν δεσμευτεί από Κυπριακές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ) και Εταιρείες Διαχείρισης και Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων. Άλλα €308 εκατ. έχουν δεσμευτεί από Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών, οι οποίες εποπτεύονται από την ΕΚΚ.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων βρίσκεται στην Κύπρο και συγκεκριμένα κάτω από 1% σε μετρητά και περίπου 2% σε χρηματοπιστωτικά μέσα. Μετά την πρόσφατη αφαίρεση ατόμων από την ευρωπαϊκή λίστα κυρώσεων, τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία από τις εποπτευόμενες οντότητες αναμένεται να μειωθούν σημαντικά. Η ΕΚΚ δεν έχει εξουσίες δέσμευσης περιουσιακών στοι-

χείων, γι' αυτό σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πρόσωπο προβαίνει σε οποιαδήποτε πράξη κατά παράβαση των κυρώσεων ή/και των περιοριστικών μέτρων, τότε η υπόθεση αποστέλλεται στην αστυνομία για διερεύνηση.

ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΗΒ ΚΑΙ ΗΠΑ

Στο μεταξύ τον περασμένο Απρίλιο, η επικαιροποιημένη λίστα κυρώσεων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Ηνωμένων Πολιτειών περιλάμβανε φυσικά και νομικά πρόσωπα που ήταν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η ΕΚΚ μετά από εσωτερική αξιολόγηση εντόπισε πρόσωπα που ενδεχομένως να συνδέονταν με μικρό αριθμό εποπτευόμενων οντοτήτων.

Η ΕΚΚ έχει καθορίσει σειρά ενεργειών για να εξετάσει τον αντίκτυπο στις εποπτευόμενες οντότητες από πρόσωπα που περιλαμβάνονται στις λίστες κυρώσεων των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου σε αυτές τις εποπτευόμενες οντότητες. Επιπλέον, μέσω μιας σειράς εγκυκλίων η ΕΚΚ επέσυρε την προσοχή στις εποπτευόμενες οντότητες, όπως κατά την αξιολόγηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες συναλλαγές και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνδέονται με επιχειρηματικές σχέσεις και μεμονωμένες συναλλαγές με τους πελάτες τους, λαμβάνουν υπόψη τη λίστα κυρώσεων των ΗΠΑ και ΗΒ, καθώς και ότι αναμένεται να λαμβάνουν μέτρα, περιλαμβανομένης της αποφυγής σύναψης επιχειρηματικών σχέσεων με επηρεαζόμενα πρόσωπα.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Όσον αφορά στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον τομέα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο τον Ιούλιο του 2023 υπήρξε προσωρινή

ΩΣ ΕΚΚ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕ
ΣΤΕΝΑ ΤΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΕΣ
ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ
ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ
Η ΣΥΝΕΧΗΣ
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥΣ

πολιτική συμφωνία σε σχέση με την αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2011/61/ΕΕ για τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΙΦΜΔ). Οι κυριότερες αλλαγές αφορούν τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας (liquidity risk) μέσω νομοθετικής θέσπισης μηχανισμών διαχείρισης ρευστότητας (liquidity management tools) και τη δυνατότητα διορισμού θεματοφύλακα σε άλλο κράτος-μέλος από αυτό που έχει συσταθεί ο Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), υπό ορισμένες προϋποθέσεις και όρια, κάτι το οποίο κρίνουμε εξαιρετικά σημαντικό για την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα στην Κύπρο. Επίσης, περιλαμβάνονται αλλαγές για τη ρύθμιση της διαδικασίας ανάθεσης λειτουργιών (outsourcing). Επιπλέον, η συμφωνία προβλέπει περαιτέρω ανταλλαγή δεδομένων και συνεργασία μεταξύ των εποπτικών Αρχών. Στο παρόν στάδιο, η οδηγία βρίσκεται υπό συζητήσεις μεταξύ των συν νομοθετών για τη ρύθμιση τεχνικών θεμάτων.

Τον Μάρτιο του 2023 δημοσιεύθηκαν στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι κανόνες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Μακροπρόθεσμων Επενδύσεων ή ΕΜΕΚ (ELTIF Regulation). Πρόκειται για τυποποιημένους ΟΕΕ χρηματοδότησης έργων υποδομής, περιλαμβανομένων ενεργειακών έργων, που ενδιαφέρουν την Κύπρο. Οι κανονισμοί προσπερνούν περιορισμούς που αφορούν την προσφορά και ζήτηση και διευκρινίζουν το εύρος των επιλέξιμων περιουσιακών στοιχείων και επενδύσεων, τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου και τις απαιτήσεις διαφοροποίησης, τους όρους

δανεισμού και άλλους κανόνες κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένων πτυχών Βιωσιμότητας. Οι τροποποιήσεις θα διευκολύνουν επίσης τους ιδιώτες επενδυτές να επενδύουν σε ELTIFs, διασφαλίζοντας παράλληλα την επαρκή προστασία τους. Σε τοπικό επίπεδο προχωρούν οι διαδικασίες για το νομοσχέδιο ρύθμισης και λειτουργίας των εταιρειών παροχής διοικητικών υπηρεσιών σε ΟΕΕ (fund administrators). Ο διαχειριστής, ο οποίος είναι αδειοδοτημένος και πλήρως εποπτευόμενος από την ΕΚΚ, θα μπορεί να αναθέτει σε τρίτους τέτοιες υπηρεσίες. Με αυτή την πρόσθετη αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο αναμένουμε ότι θα ενισχυθεί περαιτέρω ο τομέας των Επενδυτικών Ταμείων, διευρύνοντας περαιτέρω

την ποιότητα των επιλογών για τις εταιρείες διαχείρισης που επιδιώκουν να αναθέσουν την εν λόγω λειτουργία. Περαιτέρω θα δώσει τη δυνατότητα στους διαχειριστές κεφαλαίων να αναλάβουν κεφάλαια στο εξωτερικό που απαιτούν από εποπτευόμενες οντότητες να εκτελούν την εν λόγω λειτουργία. Η προτεινόμενη νομοθεσία βρίσκεται υπό εξέταση από το γραφείο του γενικού εισαγγελέα και αναμένουμε να προωθηθεί σύντομα προς ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΜΕΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Αξίζει να σημειωθεί ότι τον περασμένο Ιούνιο, η ESMA

ΕΧΟΥΝ ΔΕΣΜΕΥΤΕΙ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΥΨΟΥΣ €1,2 ΔΙΣ. ΑΠΟ
ΚΕΠΕΥ ΚΑΙ ΑΛΛΑ €308
ΕΚΑΤ. ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

δημοσίευσε μια έκθεση για την παροχή διασυνοριακών Επενδυτικών Υπηρεσιών το 2022, στην οποία η Κύπρος καταλαμβάνει την πρώτη θέση στην Ευρώπη. Γεγονός που σκιαγραφεί το μέγεθος και τη σημαντικότητα του τομέα. Γι' αυτό είναι υψίστης σημασίας, η ΕΚΚ να έχει πάντοτε στη διάθεσή της όλες τις δέουσες εξουσίες και να ενδυναμώνεται περαιτέρω με τους απαραίτητους πόρους, τόσο από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού όσο και τεχνολογίας, για να είναι σε θέση να ανταποκριθεί με επιτυχία στον σημαντικότερο ρόλο που καλείται να επιτελέσει ως Εποπτικό Όργανο. Σκοπός μας είναι η ΕΚΚ να ενεργεί προληπτικά και δίκαια,

προλαβαίνοντας τους τυχόν κινδύνους, ώστε να διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία και υγιή ανάπτυξη της αγοράς και η βαρύτητα των αποφάσεων της να αντικατοπτρίζει τη σημασία που αποδίδει στην προστασία των επενδυτών και την αξιοπιστία του τομέα. Η ΕΚΚ παρακολουθεί στενά και συμμετέχει ενεργά στα κέντρα λήψεως αποφάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθιστώντας την Κύπρο ένα ασφαλές, υπεύθυνο και ανταγωνιστικό προορισμό παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών διεθνώς. Παραμένουμε δεσμευμένοι να υποστηρίξουμε την υπεύθυνη και υγιή ανάπτυξη του τομέα των Συλλογικών Επενδύσεων στην Κύπρο.